

OPBOUW



WEEKBLAD TOT OPBOUW VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

uitgave van de gereformeerde persvereniging „opbouw“

Adres redactie: ds H. Amelink, Waal 5, Langerak (Z.-H.)

Administratie: Drukkerij Steenberg, Slotlaan 220, Zeist

EINDHOVEN - E. R. POSTMA

Mensen als koopwaar

■ HET PROBLEEM VAN DE BEWONDERING

De „genezing op sabbath“ sorteert een dubbel effect: immense bewondering van de schare en intense haat van de farizeeën.

Jesus vóórzag en dóórzag de situatie (Mt. 12 : 15-21). En dus rees voor Hem de vraag, hoe hierop te reageren. Hij had ongetwijfeld de massa op zijn hand. Daarbij demonstreerde de haat van de farizeeën in feite alleen maar hun onmacht: maar al te goed beseften zij dat zij de greep op 't volk kwijt waren. Elke dictator en volks(mis)leider zou uit die omstandigheden munt hebben geslagen, haar hebben uitgebuit en gretig in winst omgezet. Je moet het ijzer smeden als het heet is. Heb je de massa op je hand, dan is de tijd rijk voor een greep naar de macht.

Toch laat Jesus deze gunstige gelegenheid ongebruikt voorbijgaan. Sterker nog: hij onttrekt zich aan de bewondering, gaat weg, en als de mensen in massa Hem achterna trekken, Hem hun ondubbelzinnige aanhankelijkheid betonen, weigert Hij die resoluut.

Weliswaar geneest Hij allen, maar Hij verbiedt ten strengste alle publiciteit rond zijn persoon — iets dat van alle zgn. gebedsgenezers nu niet bepaald altijd gezegd kan worden.

■ RECLAME ONGEWENST

Als de veldslag gewonnen is en de vijand op de vlucht, smeekt een vroegere Jozua: zón, sta stil! Hij wil 't karwei — of liever: de vijand — afmaken.

Als de latere Jozua, Jesus, de strijd aanbindt, dan is dat niet om die op de vuist uit te vechten. In dat geval had Hij het volk wel op zijn hand gehad. Maar zijn strijd gaat primair tegen de geestelijke machten, boosheden die ook het volk in hun greep hebben.

Mee daarom luidt de grondwet van Gods koninkrijk: **niet** door geweld, maar door mijn Geest zal het geschieden. Aan die grondwet gehoorzaamt Jezus door zelfs ten strengste te verbieden „Hem bekend te maken“.

Reclame, bekendmaking, is óók een machtsmiddel, net als publiciteit en persoonsverheerlijking. De Amerikaanse voorverkiezingen zijn er een treffend voorbeeld van. Zakenlieden weten er ook van mee te praten. Men heeft er heel wat voor over om de „image“ van persoon of produkt te verbeteren.

In de politiek speculeert men daarbij op de gevoeligheid van de massa voor een leidersfiguur die alles is en kan wat men zelf mist. Maar Jezus kan moeilijk reclame maken voor de lijdensfiguur van Jes. 53. Hij is van persoonlijkheidsverheerlijking niet gediend, want Gods rijk is er niet méé gediend. Zijn optreden is puur Geestelijk.

● HANDEL IN GODSDIENST

Dat is de reden waarom Mattheüs moet denken aan Jes. 42. En, dieper nog, dat is de reden waarom God zegt: mijn uitverkoren knecht, mijn geliefde, in wie Ik een welgevallen heb — Ik zal mijn Geest op Hem leggen... Zo mag God het graag zien. Zijn oog rust met welgevallen op Hem.

Waarom? Wel, Hij twist niet en schreeuwt niet én verheft zijn stem niet op de pleinen en straten.

De profeet roept daarmee het beeld op van een typisch oosters markttafereel. Je moet haast gezien, gehoord, aan den lijve ondervonden hebben de luidruchtige opdringerige brutaliteit waarmee een koopman op een oosterse markt zijn collega's probeert te overschreeuwen en de klant tot zijn slachtoffer te maken. De klant is geen koning maar slaaf.

Van deze mentaliteit is Jezus ten enenmale gespeend. Niet dat hij daar nooit is tegengekomen: zelfs de tempel is verworpen tot een koopmanshuis, een rovershol. De „kerklanten“ worden in Gods huis — dat kán! — bij de benen genomen en bestolen.

De farizeeën in de synagoge spelen op geestelijk gebied een gelijke rol: zij slijten hun koopwaar, hun theologische handel met veel misbaar, brutaliteit en diepe minachting voor de „klanten“: de schare die de wet niet kent. Zij deinzen voor moord niet terug om een gevaarlijke „concurrent“ uit de weg te ruimen (vs 14).

En dan gaat 't nota bene om gééstelijke koopwaar. Of liever om dat, wat God, hun Meester, **gratis** aan zijn volk wil uitdelen (Jes. 55). Dat verhandelen zij, en dan nog per gratie, voor veel geld: zij „eten de huizen der weduwen op“.

■ DE KLANT IS KONING

Jezus had hen met gelijke munt kunnen betalen. Hij had ze kunnen overtroeven: de wonderen die Hij deed, zouden zij immers nooit kunnen doen. En Hij had de massa op zijn hand: tot uit Tyrus en Sidon (zie bij Mc. en Luc.) kwamen ze op Hem af!

Maar Hij gebruikt dit alles niet als reclame voor zijn persoon — integendeel. Met Gods „klanten“ als inzet gedraagt Hij zich op de wereldmarkt niet als koning maar als knecht — een liefkozend woord in Gods mond. Een eretitel voor wie God als Meester eert. Hij verhandelt Gods genade niet voor volks-

gunst. Voor Hem is en blijft de „klant“ koning. En zelf blijft Hij gewillig knecht, graag zelfs.

Maar juist zó is Hij de man naar Gods hart, gróót in Gods koninkrijk!

Met vreugde wijst Gods vinger Hem aan: zó is iemand op wie mijn Geest rust.

Hoe? Dat blijkt uit de manier waarop Hij zijn weg gaat, onopvallend, zonder opzien te (willen) baren. En typerend daarvoor is dit: het geknakte riet — wat is een riet, en dan nog geknakt? — zal Hij niet achteloos verbreken;

het walmende vlaspitje — op sterven na dood — vertrappt Hij niet, dooft Hij niet uit. 't Zou een koud kunstje geweest zijn — en wat was er mee verloren?

■ NIET AFGESCHREVEN

Naar mensenmaatstaf is er niets aan verloren — maar Gods maatstaf is gelukkig anders. Jezus weet dat — en handelt ernaar. Zijn hand streelt de geknakte rietstengel, voorzichtig blaast hij 't vlaspitje in de olielamp nieuw leven in. Hij spaart 't weinige dat is overgebleven. Hij heeft er meedogen mee en veracht het niet.

Zo laat Hij zien hoe God is: behoedzaam, liefdevol, genezend, herstellend als het gaat om het behoud van een mens, een Levi-Mattheüs bijvoorbeeld. 't Laatste glimpje vuur doet Hem nog hopen: 't mocht eens zijn dat die mens opnieuw in vuur en vlam raakt — als op het pinksterfeest Zijn liefde wil aanstekelijk zijn.

Wat een ontferming voor vermoeiden en belasten.

Wat een vriendelijkheid voor tollenaars en zondaren.

Wordt niet als toppunt het evangelie aan **armen** verkondigd?

En dat is nu de wijze waarop Hij het recht doet zegepralen. De zegepraal wordt behaald door de liefde die vecht om te behouden, niet om te verdueren. Het is Jezus' enige wapen in de strijd om de macht: overwinnen door liefde, niet door „overstemmen“ (vs 19).

■ OORDEEL OP GODS BALANS

Mattheüs gebruikt het woord „oordeel“ als weergave van wat bij Jesaja „recht“ heet. Dat schijnt opnieuw (vgl. vs 7) een verandering maar dan nu in onheil-spellende zin. 't Is niet meer dan schijn. Juist Mattheüs weet wat hij zegt. Oordeel is alleen maar onheil-spellend voor wie onheil te vrezen hebben. Maar deze Levi heeft zelf, als tollenaar, aan den lijve ondervonden dat Gods oordeel, Gods recht wel eens heel anders kon uitvallen dan het minachtende oordeel van mensen over tollenaars en zondaren. Recht en oordeel gaan zo makkelijk over in ver-oordelen. 't Is 't eerste waar we mee klaar staan. Maar God staat er als eerste mee klaar. En Zijn oordeel spelt zoveel heil dat zelfs heidenen op Zijn Naam hopen! Door Zijn onvoorstelbare liefde krijgt God een goede naam. Wie hoorde ooit van een Koning die de strijd voert met zijn eigen gekozen wapen: de liefde?

Jezus is daar even vol van. Zo kan een **kind** zich tot zijn vreugde **knecht** horen noemen. Hij bleek de koopman die geld toegeeft. Nee, meer dan geld, zilver of goud: Hij geeft Zijn leven om mensen tot Gods kinderen en knechten te maken!

KERKELIJK Leven

De les der discussie

Misschien, dat velen zich afvragen bij het lezen van een dergelijke titel als bovengenoemd of ondergetekende ook al gekapituuleerd heeft voor de taaie en onverzettelijke macht van het hedendaagse gesprek, waardoor vele dingen blauw-blauw gelaten worden zonder dat het komt tot de vormgeving in de konkrete daad. Er moet een uitdrukking zijn, die luidt: Terwijl de senaat delibereert, gaat Carthago onder. Men hemelt vandaag de dag enorm de zogenaamde dialoog op, voert allerlei gesprekken partikulier of in groepsverband, praat allerlei kerkelijke aangelegenheden, zoals dat dan heet, tot op de bodem door, maar verder gebeurt er maar weinig.

Wat de voorpagina van de krant haalt, is niet de duidelijke manmoedige konsekventie van het permanente gesprek. Dit alles neemt echter in het geheel niet weg, da we veel uit een gesprek kunnen leren. Men heeft het graag over de les der historie, die dan meestal vergeten wordt, maar laat men vooral de les van de discussie niet veronachtzamen. Zo maakten wij op een zondagavond via de t.v. een gesprek tussen drie Rooms-Katholieke geestelijken mee, terwijl ook een Oud-Katholiek zijn duit in het zakje deed.

We hebben het oog op het t.v.-programma „Zienswijze” van Eerste Pinksterdag jl. Natuurlijk kan men niet alles vasthouden wat in zo'n uurtje zoal te berde wordt gebracht door de diverse sprekers. Maar we vroegen ons wel met klem af hoe het in vredesnaam mogelijk is, dat zulke divergerende meningen en ideeën, die eigenlijk haaks op elkaar staan, binnen één kerkgemeenschap een wettige plaats ontvangen. Wat pastor Verbeek van de kritische gemeente er uitgooid, had hoegenaamd niets meer met het werkelijke Rooms-Katholicisme te maken. Hij signaleerde publiek in de mis sterke heidense trekken en zei, dat het pausschap zo spoedig mogelijk moest verdwijnen! Nu hebben wij als reformatorisch christen met een dergelijke opmerking geen enkele moeite, als het maar van een zucht naar werkelijke reformatie van de R.K. kerk getuigt.

Hélaas was dat niet het geval! Want er bleef bij priester Verbeek van het werkelijk Schriftuurlijk godsgeloof weinig of niets over! De pure twijfel zelfs aan het bestaan van God werd duidelijk op het schild geheven! Wat het Godsvertrouwen betreft stond deze geestelijke aan het eind van het programma eigenlijk met lege handen. Dat krijg je als je de realiteit van vele verhalen uit de Bijbel, zoals bijv. van de op de golven wandelende en voorts zinkende Petrus, omsmeedt tot poëtische beelden. We hebben ons afgevraagd of het objektief gezien eerlijk is dergelijke figuren binnen de R.K. kerkgemeenschap te handhaven. Is men van de zijde van de bisschop klaar met de verklaring, dat men geen enkele verantwoordelijkheid voor het optreden van deze kritische klerikale personages draagt, terwijl men overigens de band aan hen bewaart en hen rustig hun gang laat gaan? Hier redt men het niet met het adagium: **In het wezenlijke eenheid, in het toekomstige vrijheid, in alles de liefde!** Want het verschil in standpunt is zo diep ingrijpend geworden, dat het zonder meer hypokriet is het te lokaliseren tot de sektor van het toekomstige. Dat men een schisma wil voorkomen valt te loven, maar moet men zelf niet oprecht konkluderen, dat er reeds sprake is van een fundamentele breuk? Vormt dit niet mee de achtergrond van het hooglopend konflikt rondom bisschop Gijsen? Afgezien van het ontaktisch en soms provocerend optreden van de Monseigneur van Roermond worden er toch vele dingen in de

huidige nederlandse R.K. kerkprovincie gevonden, die niets meer hebben te maken met de pluriformiteit, die de inzet vormde van het Tweede Vatikaans Concilie. Men zal daarvoor de ogen niet mogen sluiten.

Heel wat sympathieker stemde ons het optreden van een andere gesprekspartner, Rektor Vreeburg, die weliswaar het oude R.K. standpunt met kracht verdedigde, maar zich positief keerde tegen elk zaaien van twijfel aan de vaststaande heilswaarheden.

Het volk onder de kansel verwacht 's zondags niet, dat we allerlei vraagtekens plaatsen achter het evangelie, maar dat we het ene uitroepken van Gods genade in Christus **prediken**.

Genoemde geestelijke is van oordeel, dat de kerk kleiner zal worden dan ze nu is. Dat is trouwens, aldus Rektor Vreeburg, een onontkoombare zaak, wanneer men streeft naar een élitekerk. Hij bedoelde daarmee niet een gemeenschap van mensen van een bepaalde rang of stand. Nee, hij had daarbij het oog op 18 karaats christenen, mensen, die voor honderd procent Jezus willen volgen, vertikaal en horizontaal. Deze woorden werden geplaatst in een zuivere Roomse kontekst. Maar als we die opmerkingen daaruit weghalen, reiken ze ons een niet te versmaden meditatiestof aan. Want wat voor kerk bouwen wij? Als het erop aankomt, is het zo helemaal niet goed geformuleerd. Immers: niet wij bouwen de Kerk. Dat doet de Heer Jezus Christus! Wij mogen — en het is een bijzonder voorrecht — aan die Kerk mee bouwen. Maar de vraag blijft klemmen: Welke kerk hebben wij in onze kerkelijke arbeid op het oog? Een volkskerk met papieren leden? Of een kerk, waarin men zoveel moge-

lijk via geforceerde menselijke zuiverings-akties selekteert? Een kerk, waarin men volle opening verleent aan een ongebreidelde heerszucht? Een kerkgemeenschap, waarin allerlei dwalingen naast de waarheid van de Schrift en gelijkbepaalde plaats krijgen toegekend? Nee, het zal een kerk dienen te zijn, waarin de mensen steeds weer voor de keus worden geplaatst van het al of niet dienen van de HERE met zijn ganse hart. Daartoe zal de prediking schiftend moeten werken. Men komt niet in de kerk om te horen hoe best men het versierd heeft of hoe ellendig het toegaat in de maatschappij. Zeker, als de gemeente een bepaalde aktie tot een goed einde heeft gebracht en er veel liefde tot God en Zijn gemeente opbloeide, mag dat heus wel gezegd worden. De gemeente heeft ook regelmatig een bemoedigend woord nodig. Het vermaan in de prediking dient immers ook niet om de gemeente te bevitten.

Het gaat er om de broeders en zusters te ontdekken aan hun zonden. Ze moeten worden weggestuwd uit hun lautheid en laksheid. Ze moeten overweldigd worden door de liefde Gods! Als ze zich zo volledig openstellen voor de indringende werking van Gods Heilige Geest, gaat er iets heerlijks groeien in de gemeente. En dan zal het blijken, dat zij, die zich perse niet wensen te bekeren, het in die sfeer van de Pinksterkerk, waarin allen erbij betrokken worden, op de duur niet langer kunnen uithouden. Naarmate de eindtijd gaat dringen, zullen er steeds meer mensen van het ware geloof afvallen. Dat is een ernstige aanwijzing, die de Schrift ons biedt.

Het wordt door Jezus in Mattheüs 24 bijzonder scherp geformuleerd: „En omdat de wetsverachting toeneemt, zal de liefde van de meesten verkillen” (vs. 12). Desondanks zal het evangelie van het Koninkrijk in de gehele wereld worden gepredikt en dan pas zal het einde gekomen zijn. (vs. 14). Daar staat een geweldig woord tussen beide genoemde verzen in, nl.: **Maar wie volhardt tot het einde, die zal behouden worden.** Wie er onder blijft, wie zijn schouders blijft zetten onder de arbeid van het christelijk getuigen in deze wereld, wie als evangelische sprinter met lange adem de eindstreep haalt, die krijgt de krans! Zo viel er uit de discussie op Pinksteravond veel te leren!!

ENSCHEDÉ.

O. MOOIWEER

Gereformeerde Kinderbescherming

Aan alle kerken „buiten het verband” is de volgende brief gestuurd. Hij spreekt voor zich zelf.

Waarde Broeders,

Het is reeds geruime tijd geleden dat de nieuwe Stichting voor Geref. Kinderbescherming zich tot U wendde met een mededeling omtrent de stand van zaken daarmee. Het laatst ontving U een uitvoerig memorandum over het verloop van het door de minderheid van het bestuur der oude Stichting daarin geforceerde conflict dat tot de U bekende, betreurenswaardige breuk leidde.

De oorzaak van dit lange stilzwijgen ligt niet bij ons. Onmiddellijk na de breuk werd door de leden van het oude bestuur die uitgestoten werden, met een paar andere broeders, een nieuwe Stichting voor Geref. Kinderbescherming in het leven geroepen. Ze deden dat om het werk van de kinderbescherming binnen de kring van de „buitenverbandse” kerken te kunnen voortzetten. Maar ook om eventueel een billijk deel van het vermogen der oude Stichting te kunnen verwerven. Deze bestuursleden waren van oordeel dat dit vermogen, bijeengebracht door de ongedeelde kerken, na de door hen niet gewilde breuk op billijke wijze tussen de twee „partijen” diende te worden verdeeld. De pogingen om het daartoe te leiden hebben zeer lang geduurd. En daarom ontving U geen bericht. Het leek ons niet profijtelijk tijdens die onderhandelingen iets van de gang der dingen openbaar te maken. Nu deze kwestie van de baan is willen wij opening van zaken geven.

Direct na de breuk hebben wij contact gezocht met het bestuur van de oude Stichting om over de verdeling der goederen te spreken. Overeengekomen werd dat wederzijds een commissie zou worden benoemd om deze zaak voor te bereiden. Deze commissies vergaderden enkele malen. Ons voorstel om bij de verdeling van het vermogen de verdeelsleutel toe te passen die ook

bij de Stichting Emeritering werd gehanteerd vond evenwel geen genade. Van het bestuur der oude Stichting kregen we soms pas na zeer lang wachten een weigerend antwoord.

Toen op deze wijze ongeveer een jaar was verlopen en de zaak niet vorderde hebben wij ons tot een advocaat gewend. Wij gaven hem in de eerste plaats de opdracht een bemiddelingspoging te ondernemen om zo tot een verantwoorde verdeling te komen. Maar ook deze poging stuitte af op de onwil van de tegenpartij.

Daarna besloten we ten einde raad de tegenpartij een proces aan te doen. Met als inzet de onrechtmatige uitstoting van de meerderheid van het bestuur door de minderheid. De eerste reactie daarop was dat de tegenpartij tegen ons ging procederen!

Terwijl ons proces werd voorbereid en de datum van de openbare behandeling daarvan reeds was vastgesteld lieten we onze advocaat nog weer een poging ondernemen om tot een vreedzame oplossing van het conflict te komen. Maar ook deze poging had geen succes.

Tenslotte, vlak vóór de geplande rechtzitting kwam er opeens — wellicht door invloed van buitenaf — een verandering in de houding van de tegenpartij en kwam heel snel een billijke verdeling tot stand. Onze Stichting zou 23% van het vermogen der oude Stichting ontvangen.

De definitieve afwikkeling van de zaak heeft helaas nog een aantal maanden op zich laten wachten. Maar thans is de gehele zaak tot een einde gekomen.

In dit verband willen we nog één opmerking maken. Toen in het oude bestuur de minderheid tot geen prijs met de meerderheid wilde samenwerken en de breuk daardoor onafwendbaar was, werd van de zijde van de meerderheid het voorstel gedaan dan maar liever „christelijk” meteen te gaan. De meerderheid zou dan haar bestuurszetel ter beschikking van de minderheid stellen. Met dien verstande dat het vermogen der Stichting naar billijkheid zou worden verdeeld. De minderheid verwierp dit voorstel. Wanneer zij het had geaccepteerd zouden alle moeiten en kosten van de laatste jaren overbodig zijn geweest!

(vervolg op pag. 103 - eerste kolom)

ZALTBOMMEL — P. C. VAN WIJK

Geweldig is de HERE

Openingswoord jeugdsamenkomst Hemelvaartsdag 1972

We zijn hier vandaag bij elkaar op Hemelvaartsdag en we denken er dus in het bijzonder aan, dat de Here Jezus na Zijn volbrachte verlossingswerk naar de hemel is gegaan.

'k Geloof, dat het goed is om aan het begin van deze samenkomst hierbij even stil te staan en ik wil dat doen door te wijzen op een aantal Schriftgedeelten, waarin zo mooi over de hemelvaart van onze Heiland en Zijn positie nú wordt gesproken.

In Romeinen 8 : 34 staat, dat „Christus Jezus is de gestorvene, wat meer is, de opgewekte, die ter rechterhand van God is, Die ook voor ons pleit”. En Paulus voegt daar in één adem aan toe: „Wie zal ons scheiden van de liefde van Christus?” Niets immers.

De Heiland pleit echter niet alleen voor ons bij de Vader: Hij is ook heengegaan om voor ons een plaats te bereiden op de nieuwe aarde (Joh. 14 : 2, 3). In het huis van Zijn Vader zijn immers veel woningen, er is veel ruimte, en als Hij klaar is met Zijn werk, dan komt Hij terug. Aan Zijn discipelen zei Hij het zó: „en wanneer Ik u plaats bereid heb, kom Ik weer en zal u tot Mij nemen, opdat ook gij moogt zijn waar Ik ben.”

In zijn brief aan de gemeente te Efeze schrijft Paulus hier ook over en hij drukt zich dan nog sterker uit: „... (Hij) heeft ons mede opgewekt en ons mede een plaats gegeven in de hemelse gewesten...” (Efeze 2 : 6). Hier staat dus, dat we met de Heiland eigenlijk al zijn opgewekt en dat er al een plaats voor ons bij de Vader is. Hij dacht al aan ons allen. We hebben er van gezongen: „Ere zij aan Hem, Wiens liefde ons van alle smet bevrijdt...”

'k Weet het wel, dat dit wat onwaarschijnlijk lijkt. Je ziet er in je eigen leven en in het leven van anderen zo weinig van, dat je al met de Heiland bent opgewekt. Maar de bijbel spreekt er toch over in duidelijke woorden. 'k Wil nog één plaats noemen, nl. 2 Cor. 1 : 21, 22: „Hij nu, die ons met u be-

vestigt in de Gezalfde en ons heeft gezalfd, is God, Die ook Zijn zegel op ons gedrukt en de Geest tot onderpand in onze harten gegeven heeft.” De Heiland gaf ons Zijn Geest als onderpand en daarom mogen wij zeker zijn van Zijn werken voor ons in de hemel. Die Geest zal ons verder leiden, die Geest zal ons leven vernieuwen, God zal door Zijn Geest leven en werken in ons, zal ons leven maken tot Zijn leven, zoals het in Col. 3 : 1-4 staat: „Indien gij dan met Christus opgewekt zijt, zoekt de dingen, die boven zijn, waar Christus is, gezeten aan de rechterhand van God. Bedenkt de dingen, die boven zijn, niet die op de aarde zijn. Want gij zijt gestorven en uw leven is verborgen met Christus in God. Wanneer Christus verschijnt, die ons leven is, zult ook gij met Hem verschijnen in heerlijkheid.”

Heb je het goed gehoord: Christus, die ons leven is.

Beter kan het niet worden gezegd.

Christus is óns leven.

En zó zoeken we de dingen die boven zijn. Zó zijn we ook vandaag bij elkaar.

In dát geloof.

Dat is het eerste waar ik op wilde wijzen.

—o—

Het tweede waarvan ik iets wil zeggen, is de macht die de Here Jezus heeft. Hij ging naar de hemel en ontving alle macht in de hemel en op aarde. We hebben er zo juist van gelezen in Psalm 93. De HERE is Koning, Hij heeft Zich met macht omgord. Boven het geweld uit is de HERE geweldig in den hoge.

Hij is geweldig tegenover de machten.

Hij is geweldig ook in de bewaring van de Zijnen **temidden** van die machten.

De Heiland heeft er van gesproken, toen de joden Hem vroegen het ronduit te zeggen, of hij de Christus was of niet (Joh. 10). En Zijn antwoord was: „Mijn schapen horen Mijn stem en Ik ken ze en ze volgen Mij, en Ik geef hun eeuwig leven en zij zullen voorzeker niet verloren gaan in eeuwigheid en niemand zal ze uit Mijn hand roven.”

Niemand zal ze uit Mijn hand roven...

Ook ons zal niemand van Hem kunnen roven, want Hij kent de Zijnen en behoedt die allen.

Geweldig is de HERE. Hij is óns leven en Hij behoudt ons, dwars door alle machten en krachten heen.

—o—

We zijn hier vandaag bij elkaar als jongens en meisjes uit de Gereformeerde kerken, die tengevolge van een kerkelijke machtspolitiek buiten een kerkverband zijn geraakt. We hebben allen de ellende van een kerkscheuring meegemaakt. Dat we hier vandaag bij elkaar zijn, is niet „zo maar”. Er is een breuk geslagen in de kerken, die is doorgewerkt in ons jeugdwerk. Veel van wat in de jaren na de Vrijmaking werd opgebouwd, is ons ontgaan, van ons afgenomen. We hebben allen gezien, wat een ellende kerkelijke macht kan brengen. Ik wil er vandaag niet meer van zeggen, want we zijn hier bij elkaar en we willen dankbaar zijn. De HERE is immers geweldig. Boven de macht van synodebesluiten en classisvergaderingen uit is Zijn macht. Dwars door alle narigheid heen heeft Hij ons vastgehouden, bij elkaar gehouden. Laten we eerlijk zijn: je hebt de noodzaak van die kerkelijke ellende niet begrepen en je bent misschien wel gaan twifelen aan de Vader in de hemel, Die dat allemaal liet gaan en er geen stokje voor stak. Gelóóf het echter maar kinderlijk eenvoudig, dat niemand en niets

in staat is om Gods kinderen uit de handen van de Heiland te roven.

In dát geloof ligt grote troost.

—o—

Die troost hebben we allemaal nodig.

Want we leven in een tijd van welvaart, die echter vol van dreiging is. Er gaat haast geen dag voorbij, dat we niets horen van bevolkingstoename, milieuvervuiling, honger, oorlog, rampen enz. We mogen ons als Christenen hiervan niet afmaken, ook al is het moeilijk om iets te doen.

Dit jaar verscheen er een rapport van de inmiddels bekend geworden Club van Rome, een groep geleerden en zakenlieden, die een onderzoek lieten instellen naar de ontwikkelingen op deze aarde, die van beheersend invloed zijn op het menselijk bestaan. Ik wil enkele uitspraken uit dit Rapport hier noemen.¹⁾

Op één van de eerste bladzijden staat, dat we „de afzonderlijke symptomen van de diepe malaise van de maatschappij (kunnen) bespeuren”, maar „toch zijn we niet in staat de betekenis en de onderlinge verbanden van de talloze componenten daarvan te begrijpen of de fundamentele oorzaken vast te stellen. En daarom zijn we niet in staat passende antwoorden te bedenken.” (blz. 14)

Aan het slot van het tweede hoofdstuk wordt opgemerkt, dat als het zo doorgaat „een van de vele aardse begrenzings” zal worden bereikt. (blz. 84)

De grote angst is dus, dat de mensheid de ontwikkelingen niet meer zal kunnen beheersen, waardoor een „uiteindelijke ineenstorting” onvermijdelijk zal zijn. (blz. 177)

De uiteindelijke conclusie is, dat, als het zo doorgaat, binnen 30 jaar de grenzen zullen zijn bereikt; dan zal het leven vrijwel onmogelijk zijn geworden.

Het zou interessant zijn nog meer over dit Rapport te zeggen, maar het is wel duidelijk, dat de inhoud van dit Rapport de aandacht verdient, ook al zal de gelovige altijd minder pessimistisch zijn dan de ongelovige. Want de HERE is geweldig. 'k Hoop niet, dat iemand zegt, dat dit een doodoener is, want de bijbel kent geen doodoeners. We zullen de problemen van onze tijd niet uit de weg mogen gaan, maar daarnaast zullen we toch in de eerste plaats leven in het vaste vertrouwen, dat God regeert, dat Hij alle problemen beter kent dan wij, dat Hij alles leidt naar Zijn doel. Dan mag de toekomst somber zijn, maar we weten het, dat als wij hier ons werk doen, dat werk waarde heeft. In Joh. 8 zegt de Here Jezus in een gesprek met de joden: „Ik zeg u, een ieder die de zonde doet, is een slaaf der zonde. En de slaaf blijft niet eeuwig in het huis, de zoon blijft er eeuwig.” (Joh. 8 : 34, 35). De zonen zullen altijd in het huis blijven. Dwars door alle dreiging en verontrusting heen, dwars ook door het geweld van het laatste gericht heen, zullen de zonen hun plaats in Gods schepping behouden. De slaven — zij die niet naar God willen horen — zullen van hun werk worden losgemaakt, zij zullen niet bij God kunnen zijn. Maar Gods kinderen mogen verder; hun werk gaat met hen mee, want alles wat God eens beloofd heeft, blijft bestaan.

—o—

In zijn laatste openingswoord op de Bondsdag van de Jongensbond in 1964 heeft Ds J. A. Vink gewezen op een woord van Calvijn, dat deze sprak in een kritieke situatie: „Ik breng mijn hart de HERE ten offer”. Dat was een duidelijke keuze, een keuze vóór God.

Willen jullie dat ook?

Je Heiland vraagt gelóóf.

Vooraf in deze tijd.

Jullie behoort tot een jeugd, waarvan men zegt dat ze radicaal is. Welnu, kies dan radicaal voor de HERE Die geweldig is.

Hij is in staat om je te bewaren.

Hij is in staat om de machten rondom je te bedwingen.

Hij wil je leven vernieuwen.

Breng dan je hart aan Hem ten offer.

Geloof het, dat Hij Die is gestorven ook is opgewekt, ook is opgevaren.

Hem zij lof en eer,

de verheven Heer!

¹⁾ Rapport van de Club van Rome, Aula-reeks no. 500.

(Vervolg van pag. 102)

GEREFORMEERDE KINDERBESCHERMING

De situatie is nu praktisch toch zo geworden als de meerderheid het vóór de breuk voorsloeg!

Van dit alles zenden wij U thans bericht. En ons verhaal is tegelijk een verklaring waarom het zo lang uitbleef.

Wij grijpen deze gelegenheid aan om U mee te delen dat het werk van de kinderbescherming in zeer goede harmonie met de Chr. Geref. vereniging voor deze arbeid, wordt voortgezet. Onze Chr. Geref. broeders hebben onlangs in Utrecht een geheel nieuw kindertehuis geopend waarvan ook wij eventueel gebruik mogen maken.

Voorts werden door het bestuur van „onze” Stichting pogingen in het werk gesteld om een maatschappelijk werker (of werkster) aan te stellen. Met de huidige steun uit de kerken is dat financieel mogelijk geworden. Deze zal ook met de Chr. Geref. vereniging samenwerken.

Het ligt in de bedoeling van het bestuur dat deze functionaris de kerken ook zal helpen indien deze de hulp van een maatschappelijk werker nodig hebben.

Wij bevelen de nieuwe Stichting van harte in uw zorg aan. Mogen wij rekenen op uw voorbede? En zoudt U eventuele collecten en giften voor haar arbeid willen storten op gironummer 207 84 30 ten name van de „Stichting Anno 1970” te Barendrecht.

Voor de hulpverlening door de Stichting wende men zich tot de secretaris Mr C. W. Bakker, Prins Hendriklaan 88, Utrecht.

Met broedergroet verblijven wij, namens de „meerderheid”,

C. Veenhof

P. J. van Doornen

Kampen/Bennekom, 9 juni 1972.

L. W. G. BLOKHUIS — WEZEP

Waarvoor leven wij ?

Toespraak
voor
de
Jeugd-Gespreksdag
11 mei 1972
te Spakenburg

Waarvoor leven we? Waarvoor zijn we op de aarde? Dat vraagt ieder van ons zich wel eens af. En allicht komen dat de vragen mee: Hoe word ik gelukkig? Hoe ontplooi ik mij het best? Hoe maak ik het meest van mijn leven?

Deze laatste vragen zijn onjuist, gevaarlijk onjuist. Want deze vragen gaan van de gedachte uit, dat ik voor mezelf op de wereld ben. Dat ik alleen op de wereld ben. Natuurlijk beseffen we dat meestal niet zo duidelijk en als we even doordenken weten we dat het niet zo is. Maar onbewust kan ik alleen met mezelf, mijn eigen geluk en mijn eigen toekomst bezig zijn. „Ook gedachten die wij onszelf niet bewust zijn, kunnen macht over ons krijgen”.¹⁾

De vraag: Waarvoor zijn we in de wereld, waar leven we voor? kan goed en fout beantwoord worden. Een bijzonder gevaarlijk fout antwoord is het antwoord dat in de „Vredeskrant 1970” stond. Die vredeskrant is een uitgave van het (interkerkelijk) V(redes) B(eraad). De aanhef van de „Vredeskrant 1970” luidde zo: „Waarom zijn we eigenlijk op aarde? Om er een mooie speeltuin van te maken, waar alle mensen in vrede en vreugde met elkaar de vruchten zullen delen, die tuin voor vernieling zullen bewaren en zullen zingen dat het een aard heeft. Een particuliere opvatting? Wis en waarachtig niet. Wie het wil nalezen kan het o.a. vinden in Genesis 2, waarin we in vers 15 lezen, dat God de mens in de tuin van Eden zette om die te bewerken en te bewaren.”²⁾

Dat is een bijzonder gevaarlijk fout antwoord. Het bijzonder gevaarlijke schuilt in het Schriftgebruik. Hier wordt de geschiedenis van de mens in de hof van Eden aangehaald, alsof er na die tijd niets gebeurd is. Alsof op Genesis 2 niet Genesis 3 volgt. Alsof wij vandaag nog paradijsbewoners zouden zijn. Hier wordt de Schrift aangehaald in haar spreken over de begintijd alsof er geen opstand tegen de HERE was gepleegd. Alsof er geen zonde was en is.

Daar valt een zwaar woord. Het woord zonde. Je kunt niet praten over Christen-zijn en je kunt onze tijd niet juist taxeren als je dat woord zonde overslaat en als je de zaak, de bittere zaak, waar dat woord op wijst, gaat vergeten of ontkennen.

Wij weten dat op Genesis 2 Genesis 3 volgt. Het Paradijs is verloren door onze schuld.

Maar nu blijft de vraag, nu wordt de vraag nog meer klemmend: Waarvoor leven we?

Die vraag vindt het juiste antwoord in de Heilige Schriften. Die zeggen: We leven niet voor onszelf, maar voor een Ander, voor onze Here.

Dat moet het uitgangspunt zijn van al onze gesprekken op deze gespreksdag.

Als Christenen geloven we in onze Here Jezus Christus, die gestorven is en opgestaan. We vestigen ons geloof op Christus en door Christus op God de Vader. Paulus zegt: Wij, die ons geloof vestigen op Hem, die Jezus onze Here, uit de doden opgewekt heeft, die is overgeleverd om onze zonden en opgewekt om onze rechtvaardiging. Dat geloof maakt ons tot Christenen. En dat geloof werkt de Heilige Geest in onze harten door de verkondiging van het Evangelie, het levende Woord van God.

Waar leven we voor? Waarvoor zijn we op de aarde? Ik kom nog even op die vraag terug. Het is de vraag waarmee de oude Rooms-Katholieke Catechismus begint. Die Catechismus, door vele duizenden R.K. jongens en meisjes uit het hoofd geleerd, begint zo:

„Waartoe zijn wij op de aarde?

Wij zijn op aarde om God te dienen en daardoor in de hemel te komen.”

Zo zouden wij het niet graag zeggen. We leven niet om in de hemel te komen, maar om de nieuwe aarde te beërven. We kunnen

ook niet zonder meer zeggen, dat we door ons dienen van God de HERE in de hemel komen, m.a.w. dat we door ons dienen de hemel verdienen.

Toch stemt dat oude antwoord van de in de Nederlandse bisdommen gebruikte R.K. Catechismus ons tot nadenken. In ieder geval is hier gezien, dat wij mensen, wij Christenen leven om God te dienen. Dat is heel goed gezien. Want daar leven we voor. Dat zegt Gods Woord ons: „Stelt u ten dienste van God... en stelt uw leden als wapenen der gerechtigheid ten dienste van God.” (Rom. 6:13).

Het geloof in onze Here Jezus Christus is geen vrijblijvende levensbeschouwing, maar de motor van ons handelen. Dat wordt duidelijk als we de Bijbel lezen. Ik noem nu alleen de woorden van Christus Zelf, de brief van Jakobus, maar ook sommige uitspraken van Paulus. Het geloof **werkt** door de liefde. Wij geloven dat we door genade gered worden. Alleen uit genade, alleen om Christus' wil, alleen door het geloof. Dat moet altijd weer gezegd worden. Maar dat geloof is geen vrijblijvende levensbeschouwing. Het is niet een puur verstandelijk aannemen van een aantal waarheden. De Schrift spreekt nooit over „waarheden” in het meervoud. Het geloof laat ons niet koud en het geloof maakt ons niet lijdelijk. Een onverdacht getuige, Prof. dr G. C. van Niftrik, zegt: „Het wordt tijd, dat wij ook weer eens de lof van de deugd gaan zingen, in overeenstemming met het boek van de Spreuken. We hebben de rechtvaardiging van de goddeloze zo eenzijdig gedreven, dat men zich haast voor enige deugdzaamheid zou gaan schamen, uit vrees voor een moralist gehouden te worden.”³⁾ In dit verband wijst Prof. Van Niftrik op Filippenzen 4:8: „Voorts, broeders, al wat waar, al wat waardig, al wat welluidend is, al wat deugd heet en lof verdient, bedenkt dat.”

Geloven is een nieuwe manier van leven. Geloven is leven vanuit de overtuiging, dat Christus gestorven is om onze schuld te verzoenen en dat Hij vanuit de hemel alles regeert.

En dat geloven doen we, dat nieuwe leven leven we in deze tijd. In de tweede helft van de 20e eeuw. Dat is de eeuw van de twee wereldoorlogen en tegelijk de eeuw van grote technische vooruitgang. „Wij hebben nu radio en televisie: wat zullen wetenschap en techniek ons in de toekomst nog in de schoot werpen? Iemand heeft de 19e eeuw eens ver-

geleken met één lange sinterklaasavond, waarop de verbaasde en zelfs verrukte mensheid het éne pakje na het andere mocht uitpakken. Er zat van alles in: een stoomtrein, een stoomboot, telegraaf en telefoon. Steeds maar weer gillettjes van verrukte verbazing! Nog zijn alle pakjes niet uitgepakt.”⁴⁾ We zien op onze beeldbuis maanreizigers hun wandelingen maken op het maanoppervlak. Onze straten en pleinen staan vol blik. We kunnen veel en we kennen veel. Maar we weten niet goed wat wij met al dat kunnen en kennen doen zullen. De nood van onze tijd is de nood van het mensenhart. We kunnen in deze consumptiemaatschappij het leven uitknippen als een citroen, maar welk doel willen we bereiken? Waar leven we voor? Zijn we meer tevreden, meer gelukkig dan onze voorouders? Ik wil de vraag scherper en beter formuleren: Dienen wij, met al onze mogelijkheden, de HERE beter dan voorgaande geslachten?

Laten we de glasharde werkelijkheid onder ogen zien. Wij leven in een na-Christelijke Westerse wereld. Godfried Bomans heeft de prachtige kathedralen, de grootse kerkgebouwen van de stad Rome eens vergeleken met leeggeblazen eierschalen. Hetzelfde kunnen we zeggen van heel veel kerkgebouwen in allerlei steden en dorpen. De oude gebouwen, de hoge torens leggen getuigenis af van een Christelijk verleden. Onze tijd bouwt torenflats en fabrieken, elektrische centrales en kernreactoren. En we zien de ontkerstening voortgaan. Het getal van hen, die in de Christus der Schriften geloven, is een klein percentage op het totaal van de Europese, de Nederlandse bevolking. We kunnen toegeven dat vroeger de toestand ook niet ideaal was. Velen zullen uit sleur naar de kerk gegaan zijn en zonder levend geloof geijkte traditioneel-Christelijke vormen hebben in acht genomen. Maar toch was het publieke leven veel sterker gestempeld door Christelijke normen dan onze samenleving. Het oude gebed in ons kerkboek: „Onttrek ons niet Uw Geest en Uw Woord” is niet over de hele linie verhoord. Dat ligt niet aan de HERE, maar aan de mensen, aan ons. Er zijn gebeden, die door eigen schuld van de bidders niet verhoord worden (zie b.v. Jesaja 1:15, Jakobus 4:3). Te vrezen is, dat de HERE in ons vaderland en in ons werelddeel kandelaars wegneemt, zoals Hij ze weggenomen heeft in de eens Christelijke landstreken van Voor-Azië en Noord-Afrika.

Dit betekent dat wij ons niet moeten voorbereiden op een periode, die onherroepelijk voorbij is, maar op een wandel als vreemdelingen en op het komende koninkrijk. We leven in een tijd die trekken van overeenkomst vertoont met Israëls jaren vóór en tijdens de Babylonische ballingschap. Dr F. A. Schaeffer heeft in zijn indringende geschrift „De dood over de stad” de vergelijking gemaakt met de dagen van de profeet Jeremia. Zoals de apostolische Christenen in de heidense samenleving van het Romeinse wereldrijk leefden in het besef vreemdelingen te zijn in deze wereld, zullen ook wij dit moeten weten. Daarmee is gezegd, dat voor onze hele levensstijl in een modern-heidense samenleving het parool geldt uit Paulus' brief aan de Efeziërs (4:20): „Maar gij geheel anders; gij hebt Christus leren kennen.” Dat wil niet zeggen, dat wij als jonge en oudere Christenen een somber, vreugdeloos leven zullen leiden. We mogen immers kinderen zijn van Gods goede verbond en van Zijn heerlijk Koninkrijk. We zullen van dit Koninkrijk twee dingen moeten zeggen, die voor ons verstand niet goed te rijmen zijn: Het is er al en het moet nog komen. De Here Jezus zegt: Het Koninkrijk Gods is bij u, midden onder u (Luk. 17:21). De Heiland leerde Zijn discipelen ook te bidden: „Uw Koninkrijk kome.” Als Christenen zijn we burgers van dat Koninkrijk en daarom zijn we in deze wereld op reis, tentbewoners, Gods volk onderweg en we verwachten straks thuis te komen in het Koninkrijk, zoals we het eens in volkomenheid zullen zien en beleven.

Er zijn in de geschiedenis tijden geweest, waarin iets van dat Koninkrijk Gods hier op deze aarde te zien was. Eén van die tijden was de eeuw van Luther en Calvijn. Ook zo'n tijd is in ons land de periode tegen het eind van de vorige eeuw geweest. Het waren de jaren van dr Abraham Kuypers, de dagen

¹⁾ Helmut Thielicke, Hoe de wereld begon, blz. 99.

²⁾ Het citaat uit de „Vredeskrant 1970” ontleende ik aan het maandblad „De School met de Bijbel”, 17e jaarg., blz. 36.

³⁾ G. C. van Niftrik, De Vooruitgang der Mensheid, blz. 255.

⁴⁾ Idem, blz. 12, zie ook blz. 243.

waarin Christelijk onderwijs en Christelijke politiek opkwamen. Kuyper heeft het volk van God aan het werk gezet in de wereld. We zijn nu 80 jaar verder. Als we terugzien kunnen we zeggen, dat ondanks zonden en gebreken iets groots is verricht in de dienst van het Koninkrijk. „Zo te spreken heeft even weinig met hoogmoed te maken als de bewering van Paulus dat hij meer gewerkt had dan de andere apostelen. In een wereld op weg naar de godloosheid is Nederland in de afgelopen eeuw bijzonder bevoorrecht. Wie buitenlandse christenen van de reformatie ontmoet en hun kerken bezoekt, ontkomt niet aan de indruk, dat zij, ondanks hun bezwaren ertegen, machteloos staan in een wereldse wereld, gevangenen zijn van haar levenspraktijk. Hun rest nog het incidenteel protest en voor het overige trekt voor hen het Koninkrijk zich terug in de kleine intieme kring van christenen. Dat de kerken daar zo leeg zijn en in Nederland nog zo vol, heeft daarmee alles te maken.”⁵⁾

Dit schreef Prof. Van Riessen in 1971. Ik meen, dat ook in Nederland nu veel kerken leeglopen en dat we een situatie gaan krijgen als in onze buurlanden. Wat doen we daaraan? Hoe staan wij als jonge Christenen in deze moderne tijd?

Wij hebben niet alleen reformatie nodig, gedurende wederkeer tot de waarheid van Gods Woord, maar ook réveil, vernieuwing in ons praktische Christelijke leven. We moeten daarbij begrijpen, dat onze Westerse beschaving en ons land onder Gods toorn liggen. Wie in de Zoon (van God) gelooft, heeft eeuwig leven, doch wie den Zoon ongehoorzaam is, zal het leven niet zien, maar de toorn Gods blijft op hem (Joh. 3:36). Toorn van God openbaart zich van de hemel over alle goddeloosheid en ongerechtigheid van mensen, die de waarheid in ongerechtigheid ten onder houden (Rom. 1:18).

Dr Schaeffer zegt: Altijd weer hebben Christelijke kulturen zichzelf te niet gedaan. Realiseren we ons wel dat in China ten tijde van Karel de Grote omstreeks het jaar 800 in bijna iedere flinke stad Christelijke kerken bestonden? Dat is net vóór de tijd van Mohammed (A.D. 550) honderden Christenen leefden in Arabië? Toen Mohammed naar voren kwam en naar de Christenen daar keek, zei hij: 't is allemaal niets. En over 't geheel genomen had hij gelijk.⁶⁾ Als de kerk knibbelt aan de Waarheid of als een gemeente leeft in een dode rechtzinnigheid, graaft ze haar eigen graf. Een gemeente kan kapot gaan door dwaling in de leer, maar ook door een onchristelijk, oppervlakkig leven, gepaard aan een versterde vormendienst. Daarom zijn reformatie EN réveil van fundamenteel belang.

Gelovig zijn in leer en in leven, dat is de grote taak, de daad waartoe de HERE ons allen roept. Dat kunnen we alleen als we uitgaan van de geloofsovertuiging dat de Bijbel, de Heilige Schrift, het Woord van God is. Daarom is jullie werk op de jeugdverenigingen zo bijzonder belangrijk. De alvervoornamste taak die we hebben is de HERE, de levende God, te leren kennen uit Zijn eigen Woord. Als we Hem kennen, leven we bij de tijd. Dan leren we ook onze tijd verstaan.

Jullie hebben een grote taak. Een hoge roeping. Niet omdat wij uit onszelf beter zijn dan de jongelui, die zich alléén interesseren voor de prestaties van Ajax en voor de nieuwste autotypen. Maar wel omdat de HERE ons Zijn Woord en de belangstelling voor dat Woord wil geven. We zijn hier als leden van de kerken, die in de wandeling de buitenverbanders worden genoemd. Als leden van vrije kerken. We zijn, samen met anderen die gescheiden van ons optrekken, de armzalige en verstrooide resten van de Gereformeerde kerken, zoals die in ons land een tijdlang mochten leven en werken. We lijken voor het oog soms op een vluchtend leger in verarring. Maar de schijn bedriegt. We hebben met onze kleine krachten een grote taak. We leven in een tijdperk van snel voortgaande verwereldlijking en verzakelijking. Een nieuwe theologie wil ons wijsmaken, dat de Bijbel een oud en moeilijk boek is, dat vertolkt moet worden door de mannen van het vak. Een tijdgebonden boek. An-

deren beweren, dat de Bijbel een doolhof is, een oerwoud, waarin je alleen de weg kunt vinden aan de hand van belijdenisgeschriften. Maar we zullen ons niet in de war laten brengen. De Heilige Schrift is duidelijk. Ze verkondigt ons Jezus Christus, die de Weg, de Waarheid en het Leven is.

We mogen staan in de vrijheid, waartoe Christus ons heeft vrijgemaakt (Gal. 5). Ons aan Christus gewonnen geven, door Hem vrijgemaakt zijn, vrijgemaakt van de zonde, van de machten die ons willen beheersen, dat is echte vrijheid. Vrijheid is niet dat we vrij zijn, dat we los zijn van God en Zijn Woord. Vrijheid is er alleen als we in Christus blijven, zoals ranken in de wijnstok blijven.

Dit betekent dat we niet meer gebonden zijn aan de wet, zoals alle Farizeeërs van alle tijden zich gebonden voelden aan een wet als aan een onpersoonlijke macht, die de mens in eigen kracht wil vervullen. De wet is vervuld.

Maar de wet is niet ontbonden (Matth. 5:17-20). Daarom is de wetteloosheid zonde (I Joh. 3:4). Toen de Here Jezus sprak over de toekomst, heeft Hij ook dit gezegd: Omdat de wetsverachting toeneemt, zal de liefde van de meesten verkillen (Matth. 24:12). En Paulus schreef, waarschuwend, aan zijn leerling Timotheüs: Weet wel, dat er in de laatste dagen zware tijden zullen komen; want de mensen zullen zelfzuchtig zijn, geldgierig, pochers, vermetel, kwaadsprekers, aan hun ouders ongehoorzaam, ondankbaar, onheilig, liefdeloos, trouweloos, lasteraars, onmatig, onhandelbaar, afkerig van het goede, verraderlijk, roekeloos, opgeblazen, met meer liefde voor genot dan voor God, die met een schijn van godsvrucht de kracht daarvan verloochend hebben (II Tim. 3:1-5).

Veel daarvan is in onze dagen te zien. Waar leven we voor? Voor onze God en Zijn Koninkrijk. De HERE blijft Zijn Woord tot ons spreken, Zijn Evangelie en Zijn Wet. Zijn Evangelie gaat voorop. Het is de be-

lofte van verzoening en verlossing door het bloed van Christus. Het is ook de toezegging van echte vernieuwing door de Geest van Christus.

En Zijn Wet komt mee als de blijvende eis tot een leven in gehoorzaamheid. Ik las ergens: „Zou 't niet meer in overeenstemming zijn met het geheel van de Bijbel als wij zeggen, dat het God meer er om gaat de mensen te laten leven naar Zijn wil dan hen door Zijn genade te behouden? Is Zijn verzoenend-verloosend handelen, dat in de Bijbel zulk een centrale, alles-overheersende plaats inneemt, niet vooral de weg naar het eigenlijke doel: dat de mensen zullen leven naar Zijn wet?”⁷⁾

Eens, op de nieuwe aarde zal het grote liefdegebod eindelijk gedaan worden en zal de God der goden de eer en de lof eindelijk krijgen, die Hem van mensen toekomt. In de Bijbel gaat het immers niet om de vervulling van onze wensen in de eerste plaats, maar om het geschieden van Gods wil.

Met het doen van die wil hebben we te beginnen in dit leven en in deze wereld. Uit het levende geloof. Door de kracht van de Heilige Geest, die ons is beloofd.

Daartoe gaf de HERE ons Zijn Woord, de Heilige Schriften.

Daarom mogen we onze hemelse Vader elke dag bidden.

Daarbij wil de prediking op iedere eerste dag van de week ons helpen.

En daarbij kan het werk, het gewone regelmatige werk op onze jeugdverenigingen, ons onschatbare diensten bewijzen.

Jongens en meisjes, het kan zijn dat deze korte toespraak nog meer vragen bij jullie heeft wakker geroepen dan de vooraf toegezonden tien stellingen al gedaan hebben. Maar daarvoor is het dan ook een GESPREKSDAG!

⁷⁾ F. J. Pop, De prediking van de wet, in de bundel „Wegen der Prediking”, p. 133 v.

GOD IS LIEFDE

(III)

DOOR P. C. VAN WIJK

■ Waarom?

We hebben God zonder reden gehaat. Daarover schreef ik de vorige keer.

Hiermee zijn alle „waaroms” niet weg.

Onder het oude Verbond was Gods wil vaak duidelijk. De profeten gaven die wil door. En soms liet God Zijn wil duidelijk zien. Denk b.v. maar eens aan die knecht van Abraham, die een vrouw moest gaan zoeken voor Isaäk. Als hij bij een waterput zit, bidt hij tot God, of het dat meisje zal zijn, dat zó en zó doet. En zo ziet hij dan het meisje „zo maar”. Gods wil was erg duidelijk en jij zou het ook wel gemakkelijk vinden, als God op die manier een meisje op je weg plaatste.

Maar zo gaat dat vandaag niet meer. God verklaart ons niet alles van wat Hij doet. En Zijn eigen Zoon, die Hij uit liefde voor deze wereld naar de aarde zond, riep aan het kruis: „Waarom hebt Gij mij verlaten?”

Dit „waarom” is het diepste „waarom”, dat ook op aarde heeft geklonken. En God antwoordde niet. Hij zweeg, hij verborg Zich, drie uur lang.

Waarom liet God Zijn Zoon roepen?

God zweeg, maar jij weet het antwoord. Opdat jij en ik nooit meer door Hem verlaten behoeven te worden.

■ Trekkende liefde

Ken je je zelf een beetje?

Ken je de macht van de zonde in je eigen leven?

Als dat zo is, dan gaat die liefde van God, dat liefde-zijn van God, voor je leven.

Want dat is Zijn liefde, dat Hij jou beetpakte en bij Zich haalde.

God is barmhartig en genadig. Hij trekt mensen uit de duisternis in het licht.

Wij, mensen, willen alles verklaren: de oorlogen, de honger en zoveel dingen meer. Wij willen God tegenover andersdenkenden

ook verdedigen. Maar dat hoert niet.

Pilatus heeft er iets van begrepen, toen Jezus voor hem stond. Hij zei: „In Hem is geen onrecht.”

Christus werd tot zonde gemaakt.

Omdat God jou en mij en zoveel mensen meer trekken wil.

Wij haatten God zonder reden. God zond met reden Zijn Zoon.

God blijft mensen trekken en wil ze vasthouden. Lees Lukas 15 maar eens, de gelijkenis van de „verloren zoon”. Lees die gelijkenis eens helemaal uit. Dan zie je iets van die liefde van God. Die vader uit de gelijkenis wás liefde.

■ En nu jij en ik

God is liefde.

Dat betekent ook, dat in óns leven daar iets van gezien moet worden.

„Een ieder, die gelooft, dat Jezus de Christus is, is uit God geboren; en ieder, die Hem liefheeft..., heeft ook degene lief, die uit Hem geboren is. Hieraan onderkennen wij, dat wij de kinderen Gods liefhebben...” (1 Joh. 5:1, 2)

God is liefde, gééft liefde.

Opdat jij en ik dat ook zouden doen!

Er is over dit onderwerp nog wel meer te zeggen, maar ik hoop dat het je iets duidelijker is geworden.

Wij kunnen God niet narekenen. Maar Hij heeft Zijn liefde ons wel vóórgerekend.

Tot horens.

CORRIGENDUM

In het laatste nummer van Opbouw kwam een zinstorende drukfout voor. Men leze de laatst alinea op pag. 99 als volgt: Bij de Socialisten was er dezelfde ontwikkeling! Aan de „gauche”-kant daarvan splitste zich eerst de communisten af, „droite” tot aparte partijvorming over in DS '70. „droite” tot aparte partijvorming over in DS '76. Als „Nieuw Links” in de P.v.d.A. niet de leiding had veroverd zou dat misschien ook wel een nieuwe partij hebben gesticht. — In deze alinea waren de woorden „droite” en „gauche” van plaats verwisseld! C.V.

⁵⁾ H. van Riessen, Mondigheid en de Machten, derde druk, 1971, blzz. 140-141.

⁶⁾ F. A. Schaeffer, De dood over de stad, blz. 58.

Vierhouten — D. W. L. Milo

Een zachtmoedig man

Er was eens een zachtmoedig man. Hij heette Mozes. Jawel, zachtmoedig was hij. Geen Doetje en geen Mietje — maar een man. Want de zachtmoedigheid is niet aan onze zusters voorbehouden; zij is een sieraad, dat ook mannen mogen dragen.

Mozes was dan zachtmoedig, zeer zachtmoedig; zachtmoediger dan één ander mens op de aardbodem. Zijn grootste zonde is geweest, dat hij eenmaal zijn zachtmoedige aard heeft verloorchend en zich onbehoorlijk kwaad maakte. Zijn straf was, dat hij het beloofde land niet is binnengegaan. Hij heeft het van verre gezien en omhelsd, maar zijn voorbeeldige zachtmoedigheid moest voorbeeldig blijven. Hij was wat theologen noemen het prototype van de Heiland en dat voorbeeld moest duidelijk blijven. Want het beloofde land, het nieuwe aardrijk, is alleen het erfdeel van zachtmoedigen.

Er was nog eens een zachtmoedig man. Hij heette Jezus. Hij had ook al niets vrouwelijks over zich, maar droeg met ere het sieraad van de zachtmoedige en stille geest, die kostelijk is voor God. Hij was nog zachtmoediger dan Mozes. Hij heeft, toen het ging spannen, Zich niét verloochend, maar bleef zachtmoedig tot het einde. Hij ging dan ook het beloofde land binnen als de grote Koning van de nieuwe aarde. Hij kon zeggen: leert van Mij, want Ik ben zachtmoedig en nederig van hart. Onze koning kwam tot ons, zachtmoedig en nederig. En als wij, zijn onderdanen, onze hoge burgerrechten willen bewijzen, dan doen wij dat het beste door onze zachtmoedige levenswandel, door elkaar de voeten te wassen. Niet op onze rechten staan — alleen voor

Gods recht opkomen. Niet aan eigen eer denken — alleen tot Gods eer arbeiden. Geen eigen wijsheid vertonen — maar Gods wijsheid uitstallen. Het koninkrijk Gods en zijn gerechtigheid zoeken — om je dan te verbazen over al de middelen, die je worden toegeworpen. Niet de vriendschap met de wereld zoeken — maar vrienden werven onder de nederigen, de verdwaalden, de verschoppelingen.

—o—

En dan was er nog eens een zachtmoedig man. Zachtmoediger dan de meesten van ons. Zijn naam wil ons even ontschoten zijn. Maar hij vertoonde in zijn zachtmoedige levenswandel het patroon van onze Heiland. Wie hem kende herkende in hem zijn Grote Baas. Wie hem aanhoorde luisterde naar de woorden van het eeuwige leven. Wie deze herder zag vechten om een schaapje uit de muil van een leeuw te redden, kreeg begrip voor de Goede Herder. Wie hem met zijn verontschuldigd lachje zag stutelen in al die kleine vormelijkheidjes, die plichtjes en ceremonieële bagatellen — die begreep wat nederigheid is. Wie honderden malen het Woord heeft aangenomen, dat deze man op ons dorpskanseltje uitdeelde, die heeft met hem gedronken aan de bron des levens. En wie deze man zag genieten van Gods schone natuur: van bloemen en bomen, van bossen en velden, van wild en vee, van geuren en kleuren — die zag in hem een nederige onderkoning van deze schepping, een rentmeester, die zich altijd verwonderde over het in hem gestelde grote vertrouwen.

Zijn eerste buitenlandse reis. Zijn opwindende van een nachtelijke rit langs de Rijn. Zijn ontmoeting met de sombere bergen van Graubünden: bergen om tegen op te klimmen, dalen om je aan te verliezen, beken om uit te drinken, vergezichten om in je geheugen te prenten. Toen hij een gevaarlijk paadje beklom liep hij vlak achter de gids. „Ik zet mijn treden in uw spoor”, mompelde hij verstaanbaar, „opdat mijn voet niet uit zou glijden”. Toen de donder door de bergen galmde en de slag na enige tijd weerkaatst terugkwam, zong hij: „eenmaal sprak God tot mij een woord, tot twee maal toe heb ik het gehoord!” Bij het oversteken van een bruisend bergstroompje, springend van steen op steen en doornat van het overspattende water, begreep hij opeens: „al Uw golven en baren zijn over mij heengegaan.” En uitzien op hoge bergweiden met hoornvee riep hij: „van Mij is het zilver, van Mij is het goud, mitsgaders het vee op duizend bergen.” „Deze bergen zullen vrede dagen, deze heuvels gerechtigheid.”

Zijn belezenheid. Er zijn jaren geweest waarin hij gemiddeld een boek per week las, want hij wilde alles weten wat er te koop is, om zijn leerlingen te kunnen wapenen. Hij verstond dan ook zijn tijd als weinigen, hij kon op de klok zien hoe laat het is. Het was vrijwel onmogelijk hem aan het schrijven te krijgen voor dit goede blad — hoe zeer ook naar de

vruchten van zijn denken werd gesmacht. Die vruchten bewaarde hij voor zijn zondagse preken. En wanneer zijn bril afgang, zijn elleboog op de lessenaar kwam, hij zijn menselijke kop met zijn aziatische trekken vlak bij zijn gehoor bracht (en zijn preek in blaadjes over de grond dwarrelde) dan kwamen de vruchten van het verkeer-met-God van zijn lippen. Woorden op hun pas gesproken, gouden appels in zilveren gebeelde schalen. Korte, aarzelende, diepdoordachte zinnestjes. Zinnestjes soms, die niet eindigden, of die helemaal niet liepen. Verrassende beelden, die niet op papier stonden. Snijdende conclusies, die hem zelf het meest pijn deden. Doorleefde wijsheid — woorden van eeuwige leven.

Immers zijn preken over Gods genade! Nooit die hoogmoedige toon van: wij uitverkoren volk mogen van geluk spreken en over die anderen valt niet te spreken. Zelfs niet die theologische evenwichtigheid van: de keus is aan u, of u Gods genade aanvaardt of zijn eeuwige straf verkiest. Nee, bij hem was het evangelie een steeds groeiende stroom van genade: „God spreekt 99 keer van genade — maar pas de honderdste keer, als u per sé niet van genade wilt weten, blijft u onder zijn oordeel.” „Het is Gods wil niét, dat er een van u verloren gaat. Als dat toch zou gebeuren — en onthoudt u mijn woorden alstublieft — dan ligt dat geheel aan u persoonlijk; u moogt God nooit de schuld geven.” „Het is Gods uitgesproken wil, dat wij allen behouden worden en niet alleen wij — maar allen, die wij in dit leven ontmoeten.” — En dan dikwijls een dankgebed van één enkele bewogen volzin...

Hoewel terdege op de hoogte van moderne en oudere theologische uitspraken, maakte hij zich zonder moeite los van alle wetenschap om des te helderder Gods genade uit te stalen. Desnoods maar belachelijk ingepakt — als hij zijn kostbare koopwaar maar aan ons kwijt kon. Er zijn plaatsen in het evangelie, waarover hij herhaaldelijk preekte, hoewel telkens anders, telkens beter: over de barmhartige Samaritaan, over de werkers van het elfde uur, over de verloren zoon, over de verontschuldigen, over de onbarmhartige slaaf. „Schuld is” — zei hij bij de laatste gelijkenis — „wat u niét hebt gedaan, namelijk vergeven, goed doen.”

Zijn laatste preken bij ons. Nog maar enkele weken geleden. In de morgendienst ging het over Gods ondankbare volk in de woestijn, dat afwisseling in zijn menu eiste en dat vlees kreeg te eten — tot het hun neus uitkwam. „Zo heeft de Heere ook ons geleid, door wonderen en zegeningen, door zijn sterke arm en zijn zachte hand,” zei hij. „Maar als wij ontevreden om nog meer vragen, als wij niet dankbaar zijn met wat Hij ons geeft... kan er een dag komen, dat ook wij zullen stikken in Gods zegeningen. Want Israël moet ons een waarschuwend voorbeeld zijn; wij zijn niet beter.”

's Middags ging het over de verloren penning. „Zoals een huis-

vrouw een lampje aansteekt om in alle duistere hoeken naar een verloren geldstuk te zoeken — zo zoekt de Heere naar zijn verloren kinderen.” „Zelfs al zouden wij zo'n verlies afschrijven — de Heiland schrijft nooit iemand af.” „En de blijdschap over het teruggevonden bezit! Zo is er blijdschap bij de engelen over elke zondaar, die zich bekeert.”

Er zat zo'n verloren en teruggevonden schaap in de kerk. Hij zocht het na de dienst op, trok het aan de jas. Geen gepreek, geen vermaan, geen teksten. Alleen de steeds herhaalde vraag, onder tranen: „jij hoort er toch ook bij? Jij hoort er toch ook bij?”

Dan de huisvriend. Sedert een kwarteeuw groeide een vriendschap, zoals aan een mens ten hoogste enkele malen wordt geschonken. Deze man verdiende bodemloos vertrouwen. Hij gaf zich ook zonder reserve zoals hij was. Als een vriend, die je naief je fouten aantoonde. Wiens oren je aanhoorden en wiens mond je spreken getransformeerd, gecorrigeerd en veredeld teruggaf. Een vriend, die aanmoedigde en aanblijes — of ook remde en tot bedachtzaamheid bracht. Toen onze jongste een jaar of tien was vroeg ze aan haar moeder: „Moes, van wie is oom Carel nu eigenlijk de broer — van u of van Pappie?” Antwoord: „van beiden”.

Ja, zo heette hij, Carel. Onder ons Carolus Magnus — een naam, die hem deed stikken van de lach, om de bespottelijke spanning tussen idee en werkelijkheid.

Carel, we hebben veel van u geleerd, want u was zachtmoedig en nederig van hart. Uw vertrouwen was ons meer waard dan het vertrouwen van grote zakenlieden. Uw woorden waren stromen van levend water, woorden als van God. Uw jongenslach om al het costelijk mal dat we samen uitstukten, was strelend voor het hart. Uw goede wandel zullen wij gedenken en navolgen, zoals u de Heiland hebt nagevolgd. Uw daden waren vorstelijk: weduwen en wezen helpen in hun verdrukking, verloren schapen opzoeken, nederigheid betrachten in elke vernedering, zachtmoedigen het evangelie der zachtmoedigheid verkondigen en lammeren redden uit de muil van leeuwen.

Dochters van Kampen,
weent om deze herder,
die u in zeer grazige
weiden bracht;
die u zo goed voedde
dat Nunspeet rijk verzadigd
werd door de kruimels,
die van uw tafel vielen!

Hoe is deze grote gevallen,
midden in zijn werk;
gesneuveld in het harnas
ligt Carel opgebaard.

Het is mij bang om u,
mijn broeder Carel.
Gij waart mij zeer lief.
Uw liefde was mij
wonderlijker
dan liefde van vrouwen.

Hoe is ook deze
zachtmoedige held
opgeroepen,
het wapen van zijn mond
verloren gegaan!

Persschouw

■ Een „Open Brief”

De vereniging van de Verontrusten in de Geref. Kerken „Schrift en Getuigenis”; de persvereniging „Waarheid en Eenheid” en het „Confessioneel Gereformeerd Beraad” zonden aan de synode van de (synodaal) Geref. Kerken de volgende „Open Brief”.

Hij spreekt voor zich zelf.

Weleerwaarde heren, broeders en zusters,

Namens „Schrift en Getuigenis”, „Waarheid en Eenheid” en het „Conf. Gereformeerd Beraad”, richten wij ons tot uw vergadering in verband met de zeer ernstige crisis-situatie, waarin wij ons als Gereformeerde Kerken momenteel bevinden met het dringend verzoek naar de stem van de gemeente, die wij menen te vertolken, te luisteren.

Wij zullen wel niet overdrijven als wij stellen dat de situatie boven aangeduid, getypeerd moet worden als een situatie gekenmerkt door gemis aan vertrouwen niet alleen, maar ook en bovenal door de vraag of het Gereformeerd karakter van onze kerken niet steeds meer op het spel komt te staan.

Uw vergadering is geroepen tot het nemen van zeer belangrijke beslissingen. Van oordeel dat wij genoopt zijn tot een houding van wat wij zouden willen noemen: kritische solidariteit, willen wij toch niet verhehlen, dat wij ons ernstig bezorgd maken over de gang van zaken in onze kerken. Een **activisme** dat meent desnoods in de weg van de revolutie het Koninkrijk Gods op aarde te kunnen en te moeten realiseren, een **horizontalisme** dat meent dat het heil van Christus bestaat in sociale en politieke veranderingen zonder dat duidelijk wordt gemaakt waarin de „meerwaarde” gelegen is van het heil door geloof verkregen, een **verzoeningsleer** die het dragen van de schuld in onze plaats door de Here Christus meent te moeten uitschakelen, het op de achtergrond raken van de **reformatorische leer van de rechtvaardiging** van de goddeloze, het zijn alle evenzovele symptomen van een deformatie die dreigt de prediking uit te hollen, de gemeente haar „enige troost” te onthouden en de heiliging niet meer in nauw verband met de rechtvaardiging en het reeds volbrachte werk van Christus aan de orde te stellen. De **arme** zondaar wordt vervangen door de **rijke** activist, de **rijke** Christus door de **arme** Jezus van Nazareth, die alleen nog als voorbeeld of inspirator en motor in de evolutie of zelfs als de grote revolutionair, die de „gevestigde orde” omverwerpt, aan het woord komt. Dat Hij alles volbracht, wordt w.i.w. door velen niet ontkend, maar niet voluit gepredikt.

Al verstaan wij dat het nodig is met mensen die afwijkende meningen voorstaan samen te spreken en geduld op te brengen, toch menen wij uw vergadering er op te moeten wijzen dat dit gesprek niet eindeloos kan worden voortgezet. Het zal nodig zijn in geval van ernstige afwijking van Schrift en Belijdenis overeenkomstig uw roeping maatregelen te nemen die voorkomen dat onschriftuurlijke leringen worden gedoed en gepropageerd en de gemeente in verwarring wordt gebracht.

Bovendien is de vraag bij ons opgekomen of het nog zin heeft verder samen te spreken als men stelt dat „het kerkelijke christendom na verloop van tijd te eng wordt om voluit mens te zijn. In het ziekenhuis kan je wel tijdelijk verpleegd worden of opgenomen, maar je kunt er niet even... de mensen gaan het te eng vinden in de kerk... en ze vertrekken weer... daarover moeten we niet verbaasd zijn. **Zo hoort het, zo gaat het goed**”.

Wel zullen er mensen zijn die „terugkeren in de kliniek, omdat ze niet zelfstandig genoeg durfden te zijn”, maar „na verloop van tijd raak je hen weer kwijt, zodra ze de kerk niet meer nodig hebben.” (H. M. Kuitert: „De kerk moet blijven - maar hoe lang nog?” Wending, febr. 1972, p. 772). Prof. Kuitert spreekt in dit artikel „ludiek”. Maar zegt men van de kerk als kudde van de Here Christus, als lichaam van Christus, als vergadering der gelovigen, „ludiek” dat men haar zo spoedig mogelijk de rug moet toekeren?

Wij herhalen of het zin heeft als kerk die zo spoedig mogelijk moet verdwijnen, gesprekken te voeren. Met de kerk zal immers alles wat eventueel als resultaat geboekt zou kunnen worden, zijn zin hebben verloren. Dwars tegen het woord uit de brief aan de Romeinen (13:1) „want er is geen overheid dan door God, en die er zijn, zijn door God gesteld”, wordt volgens een krantenbericht op een landelijke werkdag beledigd door het secretariaat ontwikkelingsamenwerking van de gereformeerde kerken geponeerd: „gezag komt niet van God. Gezag komt van de mensen. Wij accepteren de machtsverhoudingen en maken daarvan gezagsverhoudingen. Gezag is door mensen geaccepteerde macht”. (Trouw/Kwartet, 24-4-1972). Duidelijk

laat men zich door neo-marxistische ideologieën beïnvloeden bij de bezinning op de vraag hoe wij als christenen in de wereld moeten optreden.

Wij zijn van mening dat wij op dit kompas niet langer kunnen varen. „Met overleg en inzicht zal men in de bestaande beleids-, beslissings- en beïnvloedingsstructuren binnendringen”, om aldus de omverwerping „van de bestaande westerse orde, onze bestaande cultuur” van binnenuit voor te bereiden en „centraal verwarmde barikaden” op te richten. (Novum, febr. 1972).

Wij zouden nog veel meer bedenkelijke symptomen kunnen noemen van identificatie van een bepaald ideologisch beïnvloed maatschappelijk gedrag met de eis van het evangelie, maar willen het hierbij laten. Met de meeste klem zouden wij er bij uw vergadering op aan willen dringen aan deze polarisatie naar links, voorzover het in haar vermogen ligt, een eind te maken. Niet omdat we niet maatschappelijk geëngageerd moeten zijn en een kritische instelling t.a.v. structuren ons niet past, maar omdat juist marxistische ideologieën de grote bedreiging zijn van vrijheid en recht, zoals in de praktijk maar al te duidelijk gebleken is.

Het verwijt van „polarisering van rechts” leggen wij naast ons neer. Wie vanuit de belijdenis als „akkoord van eenheid” wil leven, polariseert niet, maar stelt zich op in het centrum, wil men: het hart van de kerk om van hieruit naar eenheid en samenstemming te zoeken.

Inzonderheid willen wij nog waarschuwen tegen overheersing van de theologie in deze zin dat de problemen als zo ingewikkeld worden voorgesteld dat ze nauwelijks kunnen worden opgelost. Het komt ons voor dat op deze manier een rookgordijn wordt gelegd dat moet verhinderen treffende maatregelen te nemen. Is, om een voorbeeld te noemen, uit de Bijbel niet af te leiden dat Jezus onze schuld heeft gedragen? Kan een leer die dit ontkent niet zonder theologische redeneringen weerlegd? Is de Bijbel in de kerk, in zijn eigenlijke, centrale boodschap niet meer duidelijk? Zijn we nu heus overgeleverd aan de theologen en aan hun theologieën?

Het zou een streep door de Reformatie zijn die opkwam over het goed recht van de „leek” en van de mondige gemeente.

Wij willen niet te veel tijd aan u vragen, u bent reeds overbelast, daarom willen we hiermee eindigen.

Hopende dat u aan ons verzoek gehoor zult geven, verblijven wij

met broedergroet,

Namens „Schrift en Getuigenis”,
W. C. v. d. Brink.

Namens „Waarheid en Eenheid”,
M. Vreugdenhil.
Namens het „Conf. Gereformeerd Beraad”,
M. P. van Dijk.

Correspondentie-adres: Ds M. Vreugdenhil,
Vrouwenweg 1, Nijkerkerveen.

■ „Links van het midden”

Over onze nederlandse dagbladen schreef de hoofdredacteur van het Friesch Dagblad het volgende rake artikel.

Kort geleden hebben wij de opmerking gemaakt, dat men van de zijde van de journalisten niet al te hevig moet aandringen op miljoenen uit de staatskas voor de instandhouding van kranten, die zich anders niet kunnen handhaven. Van de zijde van de journalisten, zeggen wij, want de eigenaars van de ondernemingen, de aandeelhouders van N.V.'s, vertonen op dat gebied niet dezelfde ijver als de journalisten. Omdat zij vaak wel wat voelen voor een fusie van ondernemingen, zoals die ook in de scheepsbouw, de zuivelindustrie en de koffiebranderijen tot stand kwam.

Waarom moet men met die ijver enigszins voorzichtig zijn? Omdat het enige argument, dat hout zou kunnen snijden, geleidelijk van zijn betekenis wordt beroofd. Het argument namelijk dat de geestelijke vrijheid en mondigheid van een volk gebaat is bij een ruime verscheidenheid in de positiekeuze en de berichtgeving in de dagbladpers.

Dat argument vervalt, zodra de pers zelf geleidelijk of geforceerd gaat streven naar een situatie van koekoek-één-zang, doordat men op een kluitje gaat zitten, links van het midden.

De grote ochtend- en middagbladen, die uit Amsterdam komen, behoren, op één uitzondering na, allemaal tot de groep links van het midden en zijn in **politiek opzicht** nauwelijks van elkaar te onderscheiden. Hetzelfde geldt van tachtig procent van de regionale bladen.

We kunnen dat nader omschrijven en daardoor meteen bewijzen.

Laten we, overeenkomstig oude protocollen, beginnen met de buitenlandse politiek. Al die bladen zijn het er over eens, dat we jarenlang gestraft en bezocht zijn geweest met een minister van buitenlandse zaken, de heer Joseph Luns, die er niets van terecht bracht die nu helaas in Brussel nog een andere, bepaald geen onbenullige functie heeft, en die daar nog altijd kwaad

sticht, zodat het noodzakelijk is, dat de heer Den Uyl de heer Schmelzer geregeld moet aansporen, om deze man zoveel mogelijk de mond te snoeren. Maar dit is nog maar een persoonlijk en enigszins pikant **symptoom**. Duidelijker en meer principieel is, dat al die bladen anti-Amerikaans zijn, en vooral anti-Nixon, dat zij er veel van verwachten voor de wereldvrede, dat communistisch China in de Veiligheidsraad zit, en dat zij graag de Navo zoveel mogelijk willen verzwakken.

Met dit laatste hangt samen, dat zij het er allemaal over eens zijn, dat er voor Europa eigenlijk geen communistisch gevaar meer bestaat, en dat onze defensie dus wel kan worden afgebroken.

Zij zijn het er ook allemaal over eens, dat Nederland in de wereldpolitiek een grote rol kan spelen, als de wil daartoe maar aanwezig is en het tijdperk-Luns eerst maar definitief is geliquideerd. Nederland zal dan de leiding of medeleiding moeten hebben bij pogingen, om de wereld beter op poten te zetten, en moeilijkheden in Vietnam, India en Pakistan en op vele andere plaatsen te beëindigen. We overdrijven in dit opzicht niet. De Handelingen van de Tweede Kamer leveren het bewijs, hoe ook vele Kamerleden instemmen met deze gedachten en de regering aansporen, om nu eindelijk eens meer te doen voor de wereldvrede.

Wat de binnenlandse politiek betreft, is er meestal ook een merkwaardige eenstemmigheid. Onderwijs en cultuur moeten buiten elke bezuiniging vallen, er mag niet worden nagegaan of het orkestbestel niet te duur en onvoldoende efficiënt is opgezet, er mag geen matiging komen in het ondernemen van nieuwe taken op maatschappelijk gebied (met als onverkort ideaal, ook in Friesland verkondigd, dat zulk werk honderd procent subsidie moet ontvangen).

Op het gebied van de goede zeden moet men wel weten, dat elk potreden tegen pornografie een lachertje is, dat er een liberale regeling moet komen om abortus te legaliseren. De kunstenaars moeten ook verder op royale wijze worden gealimenteerd en de sportclubs moeten hun enorme tekorten blijvend en in steeds sterkere mate zien gesuppleerd uit de publieke kassen.

Dat wil zeggen, dat al deze bladen, links van het midden, dat in alle opzichten eens zijn. Over de vrijlating van de „drie van Breda” is er nog verschil. En ook over de plaats, waar de tweede nationale luchthaven moet komen.

Maar als puntje bij paaltje komt, dan is de zozeer geprezen verscheidenheid in wezen slechts een lichte nuancering links van het midden. Dat heeft de regering ook wel gemerkt, en daarom is zij helemaal niet ondersteboven van de pleidooien voor het handhaven van de rijke verscheidenheid”.

Tegen ik dit artikel gelezen had bedacht ik opeens dat ook „Trouw” een uit Amsterdam komend ochtendblad is!

En dat die éne uitzondering waarover dit artikel spreekt zonder twijfel alleen „De Telegraaf” kan zijn! C.V.

KERKNIEUWS

Soemba-Borneo (10) — Eén en twintig brieven tegelijk ontvangen. Dat is me wat! 20 van de goeroe's, die nu een half jaar cursus liepen bij ds Goossens en een begeleidend epistel van de docent zelf. Deze heeft zijn leerlingen zo ver gekregen, dat ze ieder hun ervaringen over de lessen op papier hebben gezet, om ons te informeren. Brieven, in het indonesisch geschreven en door ds Goossens vertaald.

Een probleem was, zo schreef hij, te bereiken dat iedereen echt met z'n eigen indrukken zou komen. Dat is toen opgelost door af te spreken, dat de brieven ongetekend mochten worden ingeleverd en nadat ze door één van de club overgetypt waren.

Zo kwamen de 20 stuks hier en weten dus niet, wat Amah geschreven heeft, welke brief van Jiwa is of van Lodo of van Pahambang. Maar dat doet er ook niet toe. Onze broeders geven elk voor zich — weliswaar soms in een wat deftige taal — getuigenis van hun dienst aan de Here en van het bekwamen daartoe.

Hier volgt een van de brieven (gedeeltelijk): „Broeders en zusters, die ik liefheb in de Here Jezus Christus, in Nederland.

In deze brief wil ik u op de hoogte stellen van mijn gevoelens, als iemand die vanaf 22-9-1971 de cursus te Mau Maru volgt. Dit is het onderwijs, dat wij in deze cursus ontvangen: vanaf Genesis en vanaf Mattheus. Zowel het OT als het NT laten zien mijn rijkdom in Christus, Die gekruisigd is wegens mijn zonden. Dit is het, wat mij troost in deze cursus. Werkelijk, deze cursus acht ik bijzonder fijn. Ik acht het een grote schade als ik slechts één dag de cursus niet volg, behalve dan als ik ziek ben. Bovendien, de gemeente is bijzonder blij met het onderwijs, dat wij nu ontvangen. Het bewijs: de gemeente ter plaatse waar ik werk, zoek ik zo af en toe op om er te gaan preken zondags, en

ik onderwijs ze dan in het kort wat ik zelf heb opgestoken; de gemeente is bijzonder blij het te horen en is ontwaakt om haar plicht te doen d.w.z. de gemeenteleden verkondigen het Evangelie aan de heidenen, en er zijn er ook die het Evangelie aannemen van gewone gemeenteleden en christen worden... Voorts, brs. en zrs. wil ik in deze brief mijn hartelijke dank uitspreken jegens de Here, die reeds Zijn liefde heeft getoond aan Zijn gemeente op Oost- en West-Soemba en Zijn gemeente niet blijvend in haar domheid t.a.v. de kennis van God heeft gelaten. Daarom heeft Hij ook ds G. hierheen geleid om de kerken op te voeren in de ware kennis van God, waarbij hij de enige troost laat zien, d.i. Christus en Die gekruisigd, als verzoening voor allen die geloven. Aldus in het kort mijn bericht aan u."

Een volgende keer hopen we nog enkele citaten te geven.

Oosterbeek/Wolfheze — Vanaf 23 juni 1972 luidt het adres van de scriba: C. van Hall, Zwambloemstraat 7 te Renkum. Voorlopig telefoonnr. 08373-4382 (nog niet bekend wanneer aansluiting volgt). Penningmeester: J. F. Blokhuys, Utrechtseweg 87, Oosterbeek. Postrekening 1007024 t.n.v. Geref. Kerk Vrijg. Oosterbeek-Wolfheze te Oosterbeek.

VAKANTIE EN ONS KERKGAAN

Nog een paar weken en de grote stroom vakantiegangers zwerft weer rond door binnen- en buitenland.

We zijn er eens helemaal uit.

Maar we zijn niet weg van voor het aangezicht des Heren.

Waar zoeken we 's zondags de gemeenschap der heiligen?

Voor het binnenland raadplegen we het zgn. blauwe boekje, maar waar vergaderen we met onze broeders en zusters in het buitenland?

Voor al in de zuidelijke landen: Spanje, Italië, Joego-Slavië, ook in de oostelijke landen: Hongarije, Tsjecho-Slowakije is het vaak moeilijk met onze daar wonende broeders en zusters samen te komen omdat wij hun kerkadres niet weten. En die broeders en zusters daar zien ons zo graag komen. Wij verstaan misschien niets of heel weinig van de preek, maar voor hen is het een grote vreugde buitenlandse broeders en zusters te zien.

Waarschijnlijk zijn er onder ons de voortrekkers, die het kerkadres reeds gevonden hebben.

Een klein beetje coördineren kan de anderen tot hulp zijn.

Mocht U reeds een kerkadres gevonden hebben, geef het direct door aan de redactie van „Opbouw”. Onder een kop „Buitenlandse kerken en de vakantie” kunnen we dan voor de grote trek begint de kerkadressen plaatsen.

Denk niet een ander zal dit of dat adres wel opgegeven hebben. Beter drie of meer keren opgegeven dan helemaal niet.

Het beoefenen van de gemeenschap der heiligen met de broeders en zusters in hun vaak kleine gemeenten is voor hen een morele steun.

Hier is een eerste adres.

Kerkadres Noord Italië:
Chiësa-Evangelica.
Via-Mamelie 19.
Intra-Verbania.

Predikant: R. di Lorenzo
(ex-priester, opgeleid in de Wartburg te Velp).

Eck en Wiel — Op zondag 4 juni jl. werden in een speciale dienst in Eck en Wiel, met bevestiging van de kerkeraad van Culemborg, de ambten ingesteld door de bevestiging van een ouderling en een diaken.

Hiermee heeft zich in Eck en Wiel een zelfstandige gemeente gevormd, die gegroeid is uit het werk van l'Abri.

Deze gemeente komt samen in huize Kortenhoeve, Eck en Wiel.

Predikant is ds W. G. Rietkerk, die tevens predikant is van de gemeente te Culemborg. Adres: Burg. Verbrugweg 16a, Eck en Wiel. Tel. 03449-510.

Verantwoording over de periode 16 april t.m. 31 mei 1972 van de giften, ontvangen voor het RENDE-projekt.

Hartelijk dank voor de volgende giften: GA te 's-G 25,—; JB te W 50,—; RB te G 10,—; JB te A 4,—; SvdB te W 10,—; GB te Z 10,—; HB te G 10,—; AB te R 15,—; JHB te Z 10,—; Mw. MAB te R 50,—; Mw. GrB te M 15,—; Mw. TBB-B te M 15,—; Mw. JMB-V te R 250,—; Mw. LD te D 10,—; FJAD te O 25,—; Mw. JcVd te K 10,—; Mw. CG-H te A 100,— (x); PdeG te S 10,—; WGFvH te V 10,— (2x); JCH te R 50,—; JCH te Z 10,—; Mw. deJ-B te L 5,—; Mw. HJ te R 20,—; MGK te D 200,—; AAL te G 25,—; WM te D 25,—; AN te A 25,— Mw. AHvdS-M te Z 25,—; KV te S 10,—; ROdeV te W 10,—; ABvW te V 3,— (2x); JW te 's-G 50,—; CMvdW te V 5,—; Ger. Kerk Nijverdal 200,—; Ger. Kerk Alkmaar 76,94; SOS Schiedam-Vlaardingen 100,—; via penningm. SOS: CV te S 10,—; CCB te U 50,—; JB te B 10,—; APvE te A 34,—.

In Rende gaat het werk nu vrij vlot, dank zij een goede hoofd-tukang die kon worden aangevonden. Het huis van de chauffeur is al enige tijd gereed. Men is nu bezig aan het hoofdbouw. De centrale keuken is al bijna af, evenals

het toiletgebouw. Van het internaat staat het geraamte er; de wanden en het dak moesten nog worden aangebracht.

U begrijpt dat met het werk ook het bestedingstempo van het geld versneld gaat. De bijna f 1.700,— van deze verantwoording zijn dan ook al gebruikt.

Helpt U ook de „laatste loodjes” licht te maken? (Gironummer 1768194 t.n.v. Zendingscie. Geref. Kerk te 's-Gravenhage-Z.W.).

F. H. van Faassen-Heuving

Verantwoording van giften voor de aktie „Pida Pan” op Curaçao

Hieronder vermeld ik de in de maanden april en mei op mijn girorekening ontvangen bedragen: (18-4) RB-S te G 10,—; (26-4) AS te A 10,—; (27-4) JB te W 10,—; LD te D 10,—; GvN-V te A 10,—; HJH te H 2,50; GB te Z 10,—; (28-4) PdeG te S 25,—; AHvdS-M te Z 25,—; JL te deB 25,—; JB te A 3,50; (2-5) AAL te G 10,—; AMR te A 5,—; HS te A 10,—; (3-5) MAB te R 50,—; FdeR te D 50,—; (12-5) KD te W 10,—; JH-W te R 100,—; (16-5) CDG te W 10,—; (25-5) HJ te R 25,—; (31-5) WR te R 50,—. In totaal f 461,—. Totaal in 1972 tot nu toe ontvangen f 576,—.

Alle gevers hartelijk dank. De lezers weten dat „Pida Pan” (dat betekent: stuk brood) zich tot taak stelt materiële nood te lenigen in arme inlandse gezinnen op het eiland Curaçao. De kleine kerk op Curaçao brengt daarvoor regelmatig in haar samenkomsten geld bijeen. En men is heel blij met de steun die vanuit Nederland geboden wordt.

Mijn gironummer is 145189.

C. van der Mark, Driebergen

Tot onze grote droefheid geven wij kennis van het overlijden van onze lieve moeder, groot en overgrootmoeder

KUINTJE DE MAN
weduwe van Arie Teuling

op de leeftijd van 85 jaar.

„Als ik, omringd door tegenspoed,
bezwijken moet, schenkt Gij mij leven”
Ps. 138 : 4 (oude ber.)

Arnhem, 16 juni 1972
Verpleeghuis „Sonsbeekzicht”
Zijpendaalseweg 41
Corresp.-adres: Burg. Bloemersweg 20,
Arnhem.

- Leerdam:
J. Teuling-Bogerd
- Arnhem:
C. Verbaan-Teuling
A. H. Verbaan
- Leerdam:
K. Verwoert-Teuling
W. Verwoert
W. Teuling
A. Teuling
A. Teuling-v. d. Kooy
- Amsterdam:
C. J. Eeltink-Verbaan
W. J. Eeltink
- Winterswijk:
K. Verbaan
en achterkleinkinderen

De teraardebestelling heeft plaats gevonden op woensdag 21 juni op de algemene begraafplaats te Leerdam.

Dame, 63 jaar,
biedt zich aan

VOOR GEZELSHAP EN LICHT HUISHOUDELIJK WERK

bij alleenstaande heer of dame,
intern per 1 oktober a.s.
Liefst stad Groningen of
Noorden des lands.

Brieven onder no. 236 van dit blad.
Inlichtingen eventueel tel. 050-65781.

Te huur
van 5—19 augustus 1972

EEN RUIPE 4-KAMERFLAT

voor 5 à 6 personen
in IJmuiden, dicht bij zee.

A. Post, - Georgebos 70 - IJmuiden.

Redactieleden

Ds H. Amelink, Drs H. de Jong,
D. W. L. Milo, Prof. C. Veenhof,
Ds G. Visee, Drs H. E. S. Woldring.

Adres van de Redactie

Ds H. Amelink, Waal 5, Langerak
(Z.-H.), tel 0 1843 - 232.

Gereformeerde Persvereniging „Opbouw”

secretaris-penningmeester: W. Kaper, van Lynden van Sandenburglaan 16, Utrecht. Tel. 0 30 - 711450. Giro 448367.

Administratie abonnementen:

Drukkerij Steenberg, Slotlaan 220, Zeist. Tel. 0 3404 - 12452.

Abonnementprijs

f 15,— per jaar (bij vooruitbetaling) Zeist. Giro 2580477.
Advertentieprijs ... 25 ct per mm.
Familieberichten ... 20 ct per mm.

In Jezus ontslapen, mijn lieve man, onze vader en opa

NIKLAAS BAKKER

oud 70 jaar.

Rom. 8 : 38 en 39

Haren, 16 juni 1972
Weg voor de Jagerskampen 103

- E. Bakker-Pikstra
Maastricht:
- M. Bakker
T. H. Bakker-Zwart
- Onnen:
J. van der Es-Bakker
W. van der Es
- Haarlem:
J. Bakker
T. G. Bakker-van der Zee
- Schiedam:
J. Bakker
R. E. Bakker-Hansma
- Haren:
P. Bakker
G. E. Bakker-van der Zee
- Haren:
A. Bakker
M. Bakker-de Bruine
en kleinkinderen

De begrafenis heeft plaats gehad woensdag 21 juni j.l. op de begraafplaats „Eshof” te Haren.

GEREF. SCHOOL
Ruitersveldweg 10 G
TE WEZEP

vraagt

een onderwijzeres
voor klas 1.

Sollicitaties te richten aan 't H.d.S.
E. van den Ham, Zuiderzeestraatweg 541,
tel. 05207-1237.

P.S. Aan bovengenoemde school werken Geref. synodaal en vrijgemaakten samen.

EEN FLUIT VAN RIET
door E. IJskes-Kooger

Ruim 60 gedichten, aanvankelijk gepubliceerd in de Kerkbode voor N.- en Z.-Holland, zijn in deze fraai verzorgde bundel opgenomen. Vele lezers hebben de schrijfter gevraagd ze in boekvorm te laten verschijnen. We zijn blij het boekje, in zijn mooie omslag van Bert Koning, te kunnen presenteren aan al degenen die fijngevoelige christelijke poëzie kunnen waarderen, omdat ze weten dat een goede gedachte in dichtvorm beter onthouden wordt dan in proza.

Prijs f 7,50

BUIJTEN & SCHIPPERHEIJN
Valkenburgerstraat 106,
Amsterdam. Tel. 020-236612. Postgiro 22960